

Sama nazwa „wczasy pod gruszą” stanowi swoisty skrót myślowy dla dodatkowych środków wypłacanych przez niektórych pracodawców pracownikowi, który korzysta w danym roku kalendarzowym z urlopu wypoczynkowego w wymiarze co najmniej 14 kolejnych dni kalendarzowych. Podkreślić należy, iż nazwa ta jest potoczna i ogólnie używana.

Określenie „wczasy pod gruszą” nie oznacza zatem formy wypoczynku, a jedynie zwyczajowo przyjętą nazwę świadczenia urlopowego określonego w art. 3 ust. 4-6 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.). Zgodnie z § 2 lit. f rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 31 grudnia 1998 r. w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 22 ze zm.), środki z zfron mogą być przeznaczane na sfinansowanie dojazdu i pobytu na turnusach rehabilitacyjnych, usprawniających, wczasach lub wypoczynku zorganizowanym w innych formach. Świadczenie urlopowe (zwane „wczasami pod gruszą”) wypłacane jest na podstawie przepisów ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych i można je określić mianem dodatku urlopowego.

Z brzmienia przepisów art. 3 ust. 4-6 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych wynika, iż jeżeli pracodawca decyduje się na wypłacanie świadczenia urlopowego, to prawo do niego mają wszyscy pracownicy, którzy korzystają w danym roku kalendarzowym z urlopu wypoczynkowego w wymiarze co najmniej 14 kolejnych dni kalendarzowych. Pracownicy niepełnosprawni nie są wyłączeni spod tego uprawnienia, a zatem wypłata świadczenia urlopowego na ich rzecz powinna zostać dokonana na podstawie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Brak jest natomiast jakichkolwiek podstaw prawnych do wypłacania tego typu świadczenia z zfron, gdyż świadczenie to nie występuje w prze-

„Wczasy pod gruszą”

pisach rozporządzenia w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych jako odrębna kategoria wydatków, które mogą zostać pokryte ze środków tego funduszu, a ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych nie wskazuje na inne źródło finansowania wypłat z tytułu świadczenia urlopowego. Gdyby zatem przyjąć, że możliwe jest wypłacanie świadczenia urlopowego ze środków zfron, pracownik mógłby domagać się jednocześnie jego wypłaty również na podstawie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, gdyż należy się ono z tego tytułu każdemu pracownikowi, który spełnia wspomniany wyżej warunek.

W przypadku uznania, iż wypłacenie świadczenia urlopowego ze środków zfron zwalnia pracodawcę od obowiązku wypłacenia takiego świadczenia na podstawie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych należałoby rozważyć kwestię uprzywilejowania pracodawcy, który w tej sytuacji korzysta ze środków zfron. W takiej sytuacji zmniejszyłyby się obciążenia finansowe pracodawców, którzy mają obowiązek tworzenia zfron, co stawiałoby ich w sytuacji korzystniejszej w stosunku do pozostałych. Wobec takiego stanu rzeczy należałoby wziąć pod uwagę uznanie wypłacania świadczenia urlopowego ze środków zfron za pomoc publiczną.

Prawidłowość powyższych wniosków potwierdza także fakt, iż świadczenie urlopowe nie musi być przeznaczone przez pracownika na określony cel, podczas gdy środki z zfron mogą zostać wykorzystane jedynie na ściśle określone wydatki, w tym kontekście na sfinansowanie pobytu na wczasach lub wypoczynku zorganizowanego w innych formach. Wypłacanie świadczenia urlopowego z zfron powodowałoby konieczność wydatkowania tych środków jedynie na wypoczynek (np. na dosłownie rozumiane wczasy pod gruszą), natomiast przepisy regulujące instytucję tego świadczenia nie przewidują takiego ograniczenia.

Oczywiście czynny wypoczynek we wspomnianej formie może mieć pozytywny wpływ na osiągnięcie celów związanych z rehabilitacją osoby niepełnosprawnej i sfinansowanie go ze środków z zfron speł-

nia warunki określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 31.12.1998 r. w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Jeśli jednak pracodawca w ramach pomocy indywidualnej przeznaczy z zfron środki na cele wymienione w § 2 pkt 12 lit. f rozporządzenia w sprawie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych nie może być to traktowane jako świadczenie urlopowe, gdyż jego wypłata opiera się na zupełnie innej podstawie prawnej i nie podlega rygorom przewidzianym dla wydatkowania środków z zfron.

Podsumowując należy stwierdzić, że nie ma podstaw wydatkowania środków zfron na wypłacanie świadczenia urlopowego (zw. „wczasami pod gruszą”) oraz do zaniechania odprowadzania podatku dochodowego od kwoty wypłaconej z tytułu tego świadczenia na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 27 lit. a ustawy z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r., Nr 14, poz. 176 ze zm.). Jeśli natomiast chodzi jedynie o sfinansowanie przez pracodawcę ze środków zfron samego wypoczynku zorganizowanego w formie „wczasów pod gruszą”, to środki wydatkowane na ten cel nie podlegają obowiązkowi podatkowemu.

Po szczegółowe wyjaśnienia w tej sprawie należy zwrócić się zgodnie z art. 14a ustawy z dnia 29.08.1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zm.) do naczelnika właściwego Urzędu Skarbowego.

